VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 13. decembrī*

Civildienests – EIB personāls – Termiņš prasības celšanai – Saprātīgs termiņš – Pensijas – 2008. gada reforma – Darba attiecību līgumiskais raksturs – Samērīgums – Pienākums norādīt pamatojumu – Tiesiskā noteiktība – Atbildība – Morālais kaitējums

Lieta T-482/16 RENV

Oscar Orlando Arango Jaramillo, Eiropas Investīciju bankas darbinieks, ar dzīvesvietu Luksemburgā (Luksemburga), un citi Eiropas Investīciju bankas darbinieki, kuru uzvārdi ir ietverti pielikumā [1], ko pārstāv *C. Cortese* un *B. Cortese*, advokāti,

prasītāji,

pret

Eiropas Investīciju banku (EIB), ko sākotnēji pārstāvēja *C. Gómez de la Cruz* un *T. Gilliams*, vēlāk – *T. Gilliams* un *G. Nuvoli* un visbeidzot – *T. Gilliams* un *G. Faedo*, pārstāvji, kuriem palīdz *P.-E. Partsch*, advokāts,

atbildētāja,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 270. pantu un ar ko tiek lūgts, pirmkārt, atcelt 2010. gada februāra paziņojumos par prasītāju algu ietvertos EIB lēmumus par viņu iemaksu pensiju sistēmā palielināšanu un, otrkārt, piespriest EIB izmaksāt simbolisku summu 1 EUR apmērā kā atlīdzību par prasītājiem, iespējams, nodarīto morālo kaitējumu.

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Preks [*M. Prek*] (referents), tiesneši E. Butidžidžs [*E. Buttigieg*] un M. Ž. Kosteira [*M. J. Costeira*],

sekretāre Dž. Predoncāni [*G. Predonzani*], administratore,

ņemot vērā tiesvedības rakstveida daļu un pēc 2017. gada 5. maija tiesas sēdes,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

1 Saraksts ar pārējo Eiropas Investīciju bankas darbinieku uzvārdiem ir pievienots tikai lietas dalībniekiem izsniegtajā versijā.

Spriedums [2]

1 Šī tiesvedība norisinās pēc 2013. gada 9. jūlija sprieduma *Arango Jaramillo* u.c./EIB (T-234/11 P RENV-RX, turpmāk tekstā – "spriedums apelācijas kārtībā pēc pārskatīšanas", EU:T:2013:348), ar kuru Vispārējā tiesa (apelācijas palāta) atcēla 2011. gada 4. februāra rīkojumu [lietā] *Arango Jaramillo* u.c./EIB (F-34/10, turpmāk tekstā – "atceltais rīkojums", EU:F:2011:7) un nodeva lietu atpakaļ Eiropas Savienības Civildienesta tiesai.

2 Spriedums apelācijas kārtībā pēc pārskatīšanas tika pasludināts pēc 2013. gada 28. februāra sprieduma *Réexamen Arango Jaramillo* u.c./EIB (C-334/12 RX-II, turpmāk tekstā – "pārskatīšanas spriedums", EU:C:2013:134), ar ko Tiesa, konstatējot, ka 2012. gada 19. jūnija spriedums *Arango Jaramillo* u.c./EIB (T-234/11 P, turpmāk tekstā – "pārskatītais spriedums", EU:T:2012:311) par prasību, kas vērsta pret atcelto rīkojumu, apdraud Eiropas Savienības tiesību saskaņotību, atcēla šo spriedumu un nodeva lietu atpakaļ Eiropas Savienības Civildienesta tiesai.

[..]

I. Tiesvedība pirmajā instancē un atceltais rīkojums

18 Ar prasības pieteikumu, kas Civildienesta tiesas kancelejā saņemts 2010. gada 26. maijā, prasītāji cēla prasību, kas reģistrēta ar numuru F-34/10, lūdzot, pirmkārt, atcelt viņu paziņojumus par 2010. gada februāra algu, ciktāl tie ietverot EIB lēmumus palielināt viņu iemaksas pensiju sistēmā, un, otrkārt, piespriest EIB samaksāt simbolisku summu 1 EUR apmērā kā atlīdzību par viņiem nodarīto morālo kaitējumu.

19 Ar atsevišķu 2010. gada 20. jūlijā Civildienesta tiesas kancelejai nosūtītu dokumentu EIB norādīja iebildi par nepieņemamību atbilstīgi šīs tiesas Reglamenta 78. pantam un lūdza to pieņemt lēmumu par prasības nepieņemamību, neuzsākot debates pēc būtības.

20 Savos apsvērumos par iebildi par nepieņemamību prasītāji tostarp norādīja, ka, ņemot vērā lietas īpašos apstākļus, konkrēti, ka nav nekādu tekstuālu norāžu par EIB darbinieku prasības celšanas termiņu, vispārīgi paredzētā trīs mēnešu un desmit dienu prasības celšanas termiņa strikta piemērošana apdraudētu viņu tiesības efektīvi vērsties tiesā (atceltā rīkojuma 18. punkts).

21 Ar minēto atcelto rīkojumu, kas izdots, piemērojot Civildienesta tiesas Reglamenta 78. pantu, šī tiesa, neuzsākot mutvārdu procesu un neapvienojot iebildes par nepieņemamību izskatīšanu ar lietas izskatīšanu pēc būtības, noraidīja prasību kā nepieņemamu tās novēlotības dēļ.

22 Kā izriet no atceltā rīkojuma 15. un 16. punkta, Civildienesta tiesa, ņemot vērā, pirmkārt, to, ka attiecīgie darbinieki par savu 2010. gada februāra paziņojumu par algu saturu uzzināja tikai pirmdien, 2010. gada 15. februārī, un, otrkārt, ievērojot termiņa pagarinājumu par desmit dienām attāluma dēļ, uzskatīja, ka šiem darbiniekiem prasības iesniegšanas termiņš beidzās 2010. gada 25. maijā.

23 Minētā rīkojuma 17. punktā Civildienesta tiesa norādīja, ka attiecīgo darbinieku celto prasību Civildienesta tiesas kanceleja elektroniski saņēma tikai naktī no otrdienas, 2010. gada 25. maija, uz trešdienu, 2010. gada 26. maiju, precīzāk, 2010. gada 26. maijā plkst. 00:00.

24 Ar atcelto rīkojumu Civildienesta tiesa noraidīja prasību kā nepieņemamu. Tā būtībā nosprieda, ka šīs prasības celšanai paredzētais termiņš ir beidzies 2010. gada 25. maijā, tādēļ attiecīgo prasītāju celtā prasība, ko Civildienesta tiesas kanceleja elektroniski ir saņēmusi tikai 2010. gada 26. maijā

2 Ietverti tikai tie šī sprieduma punkti, kuru publicēšanu Vispārējā tiesa uzskata par lietderīgu.

plkst. 00:00, ir uzskatāma par celtu novēloti un tādējādi – par nepieņemamu. Tā noraidīja minēto darbinieku argumentus, pirmkārt, attiecībā uz viņu tiesību efektīvi vērsties tiesā pārkāpumu un, otrkārt, attiecībā uz neparedzētu apstākļu vai *force majeure* apstākļu pastāvēšanu.

II. Apelācija Vispārējā tiesā

25 Ar procesuālu rakstu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2011. gada 28. aprīlī, apelācijas sūdzības iesniedzēji par atcelto rīkojumu iesniedza apelācijas sūdzību saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu I pielikuma 9. pantu, un tā tika reģistrēta ar numuru T-234/11 P.

26 Šajā apelācijas sūdzībā apelācijas sūdzības iesniedzēji lūdza Vispārējo tiesu atcelt šo rīkojumu, noraidīt EIB izvirzīto iebildi par nepieņemamību lietā F-34/10 un nodot lietu atpakaļ Civildienesta tiesai, lai tā lemtu pēc būtības.

27 Konstatējusi, ka lietas dalībnieki mēneša laikā pēc paziņojuma par rakstveida daļas pabeigšanu nav iesnieguši nevienu lūgumu par tiesas sēdes noteikšanu, Vispārējā tiesa sprieda par strīdu bez tiesvedības mutvārdu daļas.

28 Savas apelācijas sūdzības pamatojumam apelācijas sūdzības iesniedzēji norādīja trīs pamatus: pirmo – primāri un pārējos divus – pakārtoti. Pirmais pamats bija par kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot jēdzienu "saprātīgs termiņš" prasības celšanai pirmajā instancē, konkrētāk, par samērīguma principa pārkāpumu, kā arī tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu. Otrais pamats bija par kļūdu tiesību piemērošanā, interpretējot piemērojamās procesuālās normas, konkrētāk, par neparedzētu apstākļu esamību. Trešais pamats bija par Civildienesta tiesai norādīto faktu, lai pierādītu neparedzētu apstākļu esamību, sagrozīšanu, kā arī par normu par pierādījumu savākšanas pasākumiem un procesa organizatoriskajiem pasākumiem pirmajā instancē pieļautu pārkāpumu.

29 Pārskatītajā spriedumā Vispārējā tiesa noraidīja apelācijas sūdzību, pamatojot šo noraidījumu ar to, ka šādi norādītie apelācijas sūdzības iesniedzēju pamati ir daļēji nepieņemami un pārējā daļā – nepamatoti.

30 Ar mērķi noraidīt pirmo apelācijas pamatu, kurš izvirzīts primāri, Vispārējā tiesa nosprieda, ka atceltajā rīkojumā Civildienesta tiesa attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju situāciju pareizi ir piemērojusi normu, saskaņā ar kuru pēc analoģijas ar Eiropas Kopienu Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") 91. panta 3. punktā paredzēto prasības celšanas termiņu triju mēnešu termiņš principā būtu uzskatāms par saprātīgu EIB darbinieka prasības atcelt viņam nelabvēlīgu tiesību aktu celšanai (pārskatītā sprieduma 27. punkts).

31 Tajā pašā pārskatītā sprieduma 27. punktā Vispārējā tiesa secināja, ka "*a contrario* [..] jebkura EIB darbinieka prasība, kas celta pēc triju mēnešu termiņa, kurš pagarināts vēl par desmit dienām attāluma dēļ, principā ir jāuzskata par nesaprātīgā termiņā celtu prasību". Tā piebilda, ka šāda interpretācija *a contrario* ir pieļaujama, "jo tikai strikta procesuālo noteikumu par noilgumu piemērošana ļauj izpildīt prasību nodrošināt tiesisko noteiktību un izvairīties no jebkāda veida diskriminācijas un patvaļīgas rīcības tiesu darbā".

32 Minētā sprieduma 30. punktā Vispārējā tiesa noraidīja attiecīgo darbinieku argumentāciju saistībā ar to, ka Civildienesta tiesa saprātīga termiņa, kas pēc tā būtības ir elastīgs un atvērts konkrētai iesaistīto interešu izvērtēšanai, ievērošanas principa piemērošanu esot aizstājusi ar striktu un vispārīgu triju mēnešu termiņu. Tā it īpaši norādīja, ka Civildienesta esot piemērojusi tikai "tiesību normu [..], kas skaidri un precīzi izriet no [Vispārējās tiesas] judikatūras, [kas minēta attiecīgā sprieduma 27. punktā,] interpretācijas *a contrario*" un tā esot norma, ar kuru tiesvedībai starp EIB un tās darbiniekiem, kas ietver daudz līdzību ar tiesvedību starp Eiropas Savienību un tās ierēdņiem un darbiniekiem, tiek konkrēti piemērots saprātīga termiņa princips. Vispārējā tiesa piebilda, ka "minētā norma, kas balstīta

uz vispārīgu pieņēmumu, saskaņā ar kuru triju mēnešu termiņš principā ir pietiekams, lai EIB darbiniekiem ļautu izvērtēt tās tiesību aktu, kas viņiem ir nelabvēlīgi, likumību un attiecīgajā gadījumā sagatavot savu prasību, Savienības tiesai, kurai tā jāpiemēro, nenosaka pienākumu ņemt vērā katra gadījuma apstākļus un it īpaši veikt iesaistīto interešu konkrētu izvērtēšanu".

33 Pārskatītā sprieduma 33.–35. punktā Vispārējā tiesa atsaucās uz saviem secinājumiem par prasības celšanas termiņa noteikšanu, lai izslēgtu gan iespēju ņemt vērā varbūtību, ka ir notikuši elektroenerģijas traucējumi, kas varēja aizkavēt prasības nosūtīšanu, gan apstākli, ka EIB nav izpildījusi savu pienākumu precīzi noteikt prasības iesniegšanas termiņu, kā arī dažus citus īpašus apstākļus, ko šajā gadījumā bija minējuši attiecīgie darbinieki.

34 Minētā sprieduma 41. un 43. punktā Vispārējā tiesa noraidīja arī attiecīgo darbinieku argumentus attiecībā uz samērīguma principa pārkāpumu un tiesību uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā pārkāpumu.

35 Visbeidzot, Vispārējā tiesa pārskatītā sprieduma 51.–58. punktā noraidīja attiecīgo darbinieku pamatu, ar kuru tika apstrīdēts Civildienesta tiesas atteikums apstākļu, kuru dēļ viņi novēloti iesniedza savu prasību, pastāvēšanu kvalificēt kā neparedzētus apstākļus vai kā *force majeure*. Tā paša sprieduma 59.–66. punktā Vispārējā tiesa tāpat atteicās apmierināt attiecīgo darbinieku izvirzīto pamatu par pierādījumu saistībā ar neparedzētu apstākļu vai *force majeure* pastāvēšanu sagrozīšanu.

III. Tiesas pārskatīšana

36 Pēc pirmā ģenerāladvokāta ierosinājuma Tiesa (Tiesas Reglamenta – redakcijā, kas bija piemērojama šī ierosinājuma izteikšanas laikā, – 123.b pantā paredzētā īpašā palāta) ar 2012. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-334/12 RX nosprieda, ka ir jāveic pārskatīšana. Saskaņā ar šo pēdējo minēto nolēmumu pārskatīšanai bija jāattiecas uz to, vai, pirmkārt, pārskatītais spriedums neapdraud Savienības tiesību vienotību vai konsekvenci attiecībā uz to, ka Vispārējā tiesa kā apelācijas tiesa sakarā ar EIB darbinieku prasības atcelt tiesību aktu celšanu par EIB izdotu viņiem nelabvēlīgu aktu jēdzienu "saprātīgs termiņš" ir interpretējusi kā termiņu, kura nokavējums rada kavēšanos un tādējādi prasības nepieņemamību, Savienības tiesai nepastāvot pienākumam ņemt vērā izskatāmās lietas īpašos apstākļus, un, otrkārt, vai šī jēdziena "saprātīgs termiņš" interpretācija neapdraud Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantā nostiprinātās tiesības efektīvi vērsties tiesā.

37 Ar pārskatīšanas spriedumu Tiesa pēc tam, kad tā bija nospriedusi, ka ar to faktiski tiek apdraudēta Savienības tiesību konsekvence, jo Vispārējā tiesa kā apelācijas tiesa sakarā ar EIB darbinieku celtu prasību atcelt tiesību aktu par tiem nelabvēlīgu tiesību aktu, ko izdevusi EIB, jēdzienu "saprātīgs termiņš" ir interpretējusi kā triju mēnešu termiņu, kura izbeigšanās automātiski padara prasību par novēlotu un tādējādi nepieņemamu, bez pienākuma Savienības tiesai ņemt vērā konkrētās lietas apstākļus, atcēla pārskatīto spriedumu (pārskatīšanas sprieduma 26., 27. un 54. punkts).

38 Tiesa nosprieda arī, ka šāda jēdziena "saprātīgs termiņš" sagrozīšana attiecīgos darbiniekus ir nostādījusi situācijā, kad viņi nevar aizstāvēt savas tiesības attiecībā uz atalgojumu, efektīvi ceļot prasību tiesā saskaņā ar Pamattiesību hartas 47. pantā paredzētajiem nosacījumiem (pārskatīšanas sprieduma 45. punkts).

39 Tomēr, uzskatot, ka jautājuma par apelācijas sūdzības iesniedzēju prasības pieņemamību galīgais risinājums, it īpaši par to, vai šī prasība tika celta saprātīgā termiņā atbilstoši judikatūrai, kura atbilst tiesību efektīvi vērsties tiesā principam, neizriet no konstatētajiem faktiem, uz kuriem ir balstīts pārskatītais spriedums, Tiesa uzskatīja, ka tā pati nevar pieņemt galīgo lēmumu saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtu 62.b pantu. Tādējādi, lemjot par tiesāšanās izdevumiem saistībā ar

pārskatīšanas procedūru, Tiesa nodeva lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, lai tā, ņemot vērā visus atbilstošos lietas apstākļus, novērtētu termiņa, kurā apelācijas sūdzības iesniedzēji iesniedza savu prasību Civildienesta tiesā, saprātīgumu (pārskatīšanas sprieduma 56.–59. punkts).

IV. Apelācija Vispārējā tiesā pēc sprieduma pārskatīšanas

40 Saskaņā ar 1991. gada 2. maija Vispārējās tiesas Reglamenta 121.a pantu pārskatīšanas sprieduma rezultātā apelācija šajā lietā no jauna nonāca izskatīšanā Vispārējā tiesā.

41 Savos apsvērumos par secinājumiem, kas no pārskatīšanas sprieduma būtu jāizdara lietas risinājumam, apelācijas sūdzības iesniedzēji tostarp izvirzīja prasījumus, lai Vispārējā tiesa apmierinātu apelācijas sūdzības pirmo pamatu un uz tā pamata atceltu atcelto rīkojumu, pamatojoties uz to, ka viņu prasība Civildienesta tiesā bija iesniegta saprātīgā termiņā, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus kopumā (sprieduma apelācijas kārtībā pēc pārskatīšanas 21. punkts). EIB tostarp izvirzīja prasījumus, lai Vispārējā tiesa, primāri, nodotu lietu atpakaļ Civildienesta tiesai un, pakārtoti, lai tā noraidītu apelācijas sūdzību pēc tam, kad būs pārliecinājusies par prasītāju Civildienesta tiesā iesniegtās prasības nepieņemamību, ņemot vērā iesniegšanas novēlotību, pamatojoties uz to, ka attiecīgā prasība tika iesniegta termiņā, kas nebija uzskatāms par saprātīgu, ņemot vērā visus attiecīgās lietas apstākļus (sprieduma apelācijas kārtībā pēc pārskatīšanas 20. punkts).

42 Spriedumā apelācijas kārtībā pēc pārskatīšanas Vispārējā tiesa ir apmierinājusi apelācijas sūdzības iesniedzēju to sūdzības pamatojumam norādītā pirmā pamata pirmo daļu par kļūdu tiesību piemērošanā, ko Civildienesta tiesa ir pieļāvusi atceltajā rīkojumā, interpretējot jēdzienu "saprātīgs termiņš" prasības celšanai pirmajā instancē. Tādēļ un nepastāvot vajadzībai lemt par pirmā pamata otro daļu, kā arī otro un trešo pamatu, tā apmierināja apelācijas sūdzības prasījumus un atcēla atcelto rīkojumu. Turklāt, uzskatot, ka attiecīgā lieta nav izskatāmā stāvoklī, Tiesa attiecīgo lietu nodeva atpakaļ Civildienesta tiesai, lai tā no jauna spriestu par prasību (sprieduma apelācijas kārtībā pēc pārskatīšanas 22., 35. un 36. punkts).

V. Tiesvedība pirmajā instancē pēc lietas nodošanas

43 Ar 2013. gada 8. augusta vēstuli Civildienesta tiesa saskaņā ar Civildienesta tiesas Reglamenta 114. panta 1. punktu aicināja prasītājus iesniegt rakstveida apsvērumus par spriedumu apelācijas kārtībā pēc pārskatīšanas.

44 2013. gada 27. septembrī prasītāji Civildienesta tiesas kancelejā iesniedza savus apsvērumus un pieteikumu par tiesvedības apturēšanu.

45 Ar 2013. gada 3. oktobra vēstuli Civildienesta tiesas kanceleja apstiprināja šo apsvērumu saņemšanu un paziņoja prasītājiem, ka viņu pieteikums par tiesvedības apturēšanu tiks skatīts vēlāk. Tajā pašā dienā tā nosūtīja prasītāju apsvērumus EIB, informējot par tās apsvērumu iesniegšanas termiņu. EIB apsvērumus iesniedza 2013. gada 12. novembrī.

46 Ar 2014. gada 14. aprīļa vēstulēm Civildienesta tiesa informēja lietas dalībniekus par savu lēmumu apvienot iebildes par nepieņemamību izskatīšanu ar lietas izskatīšanu pēc būtības un aicināja EIB iesniegt iebildumu rakstu.

47 2014. gada 21. maijā EIB iesniedza iebildumu rakstu.

48 2014. gada 11. jūlijā prasītāji iesniedza replikas rakstu.

49 2014. gada 22. augustā EIB iesniedza atbildes rakstu uz repliku.

[..]

51 Ar 2015. gada 6. februāra rīkojumu lietā *Arango Jaramillo* u.c./EIB (F-34/10 RENV-RX, nav publicēts, EU:F:2015:6) pēc lietas dalībnieku uzklausīšanas tiesvedība Civildienesta tiesā tika apturēta līdz Vispārējās tiesas nolēmumu pasludināšanai lietās T-240/14 P *Bodson* u.c./EIB un T-241/14 P *Bodson* u.c./EIB.

52 Ar 2016. gada 4. marta vēstulēm Civildienesta tiesa informēja lietas dalībniekus, ka pēc 2016. gada 26. februāra sprieduma lietā *Bodson* u.c./EIB (T-241/14 P, EU:T:2016:103) un 2016. gada 26. februāra sprieduma lietā *Bodson* u.c./EIB (T-240/14 P, EU:T:2016:104) pasludināšanas tiesvedība lietā ir atjaunota, un aicināja lietas dalībniekus iesniegt apsvērumus par no šiem spriedumiem izrietošajām iespējamajām sekām.

53 Prasītāji 2016. gada 25. aprīlī iesniedza savus apsvērumus. 2016. gada 1. jūnijā Civildienesta tiesas kanceleja informēja EIB par lēmumu nepievienot lietas materiāliem tās novēloti iesniegtos apsvērumus.

[..]

55 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) 2016/1192 (2016. gada 6. jūlijs) par to, lai Vispārējai tiesai nodotu kompetenci pirmajā instancē izskatīt domstarpības starp Eiropas Savienību un tās darbiniekiem (OV 2016, L 200, 137. lpp.), 3. pantu lieta F-34/10 RENV-RX tika nodota Vispārējai tiesai tādā stāvoklī, kādā tā bija 2016. gada 31. augustā. Tā tika reģistrēta ar numuru T-482/16 RENV un piešķirta otrajai palātai.

56 Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Vispārējās tiesas uzdotajiem mutvārdu jautājumiem tika uzklausīti 2017. gada 5. maija tiesas sēdē.

VI. Lietas dalībnieku prasījumi

57 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt EIB iebildi par nepieņemamību;

– pakārtoti, apvienot iebildes par nepieņemamību izskatīšanu ar lietas izskatīšanu pēc būtības;

– atcelt 2010. gada februāra paziņojumos par prasītāju algu ietvertos EIB lēmumus par viņu iemaksu pensiju sistēmā palielināšanu, palielinot minēto maksājumu aprēķina pamatu, no vienas puses, kā arī aprēķina koeficientu, kas ir izteikts procentos no minētās samaksas, no kuras tiek atskaitīti maksājumi, no otras puses;

– piespriest EIB samaksāt simbolisku summu 1 EUR apmērā kā atlīdzību par prasītājiem, iespējams, nodarīto morālo kaitējumu;

– piespriest EIB atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

58 EIB prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– prasību atcelt tiesību aktu noraidīt kā nepieņemamu;

– pakārtoti, prasījumu atcelt tiesību aktu noraidīt kā nepamatotu;

– prasījumu par zaudējumu atlīdzību noraidīt;

– piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

VII. Juridiskais pamatojums

A. Par prasības pieņemamību

59 Prasītāji apgalvo, ka, ņemot vērā visus attiecīgās lietas apstākļus, prasības pieteikums tika iesniegts saprātīgā termiņā. Konkrētā lieta esot sarežģīta, un tajā ietvertā problēma esot svarīga. Turklāt EIB neesot noteikusi konkrētus apstrīdēšanas termiņus. Tā arī neesot pareizi informējusi personālu par pensijas reformas tekstu. Visbeidzot, viņu rīcība neesot bijusi nedz nesaprātīga, nedz arī kļūdaina.

60 EIB apstrīd šo argumentāciju. Tā uzskata, ka konkrētās lietas sarežģītais raksturs un tās nozīmīgums nevarot būt pamats prasības pieņemamībai. Turklāt prasītāji neesot iesnieguši pietiekamus pierādījumus par to, ka viņi ir rīkojušies ar pienācīgu rūpību. Visbeidzot, pirms reformas stāšanās spēkā personāls par to esot skaidri un precīzi informēts.

61 Ir jāatgādina, ka nevienā Eiropas tiesību dokumentā nav norādes par prasības celšanai piemērojamiem termiņiem lietās starp EIB un tās darbiniekiem. Civildienesta noteikumu 41. pantā nav noteikts konkrēts termiņš prasības celšanai, – tajā ir ietverta tikai norāde uz Savienības tiesu kompetenci izskatīt strīdus starp EIB un tās darbiniekiem.

62 Līdzsvars starp, no vienas puses, tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kas veido vienu no Savienības vispārējiem tiesību principiem un prasa, lai prasītājam būtu pietiekams termiņš viņam nelabvēlīga akta tiesiskuma novērtēšanai un, attiecīgā gadījumā, lai sagatavotu savu prasības pieteikumu, un, no otras puses, tiesiskās noteiktības prasību, kura prasa, lai pēc noteikta termiņa beigām Savienības iestāžu pieņemtie tiesību akti kļūtu galīgi, tomēr nosaka, ka šie strīdi Savienības tiesā būtu iesniedzami saprātīgā termiņā (skat. rīkojumu, 2002. gada 6. decembris, *D*/EIB, T-275/02 R, EU:T:2002:306, 31. un 32. punkts un tajos minētā judikatūra).

63 No minētā izriet, ka ir jāizvērtē, vai šī prasība var tikt uzskatīta par celtu saprātīgā termiņā.

64 Saskaņā ar judikatūru, termiņa saprātīgais raksturs ir jāvērtē, ievērojot visus apstākļus katrā lietā, it īpaši strīda iznākuma nozīmi ieinteresētajai personai, lietas sarežģītību un klātesošo lietas dalībnieku rīcību (skat. pārskatīšanas spriedumu, 28. punkts un tajā minētā judikatūra). Nevar tikt vispārīgi pieņemts, ka iepriekš noteikts termiņš ir saprātīgs termiņš (skat. šajā nozīmē un pēc analoģijas spriedumu, 2010. gada 12. maijs, *Bui Van*/Komisija, T-491/08 P, EU:T:2010:191, 62. punkts).

65 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no judikatūras izriet, ka, lai gan triju mēnešu termiņš, kas noteikts Civildienesta noteikumu 91. panta 3. punktā, ir attiecināms tikai uz lietām, kuru pamatā ir strīdi starp Savienības institūcijām un to ierēdņiem vai darbiniekiem, nevis uz pilnībā iekšējiem strīdiem starp EIB un tās darbiniekiem, tostarp tiem, kuri prasa EIB izdotu viņiem nelabvēlīgu aktu atcelšanu, šis termiņš sniedz atbilstošu salīdzinājuma kritēriju, jo šie strīdi pēc to būtības ir līdzīgi un kā vieni, tā otri ir pakļauti tiesas kontrolei saskaņā ar LESD 270. pantu (spriedums, 2001. gada 23. februāris, *De Nicola* /EIB, T-7/98, T-208/98 un T-109/99, EU:T:2001:69, 100. punkts).

66 Tomēr, ņemot vērā saprātīga termiņa jēdzienu, kāds norādīts šī sprieduma 64. punktā, Civildienesta noteikumu 91. panta 3. punktā paredzētais triju mēnešu termiņš nav analoģiski piemērojams kā noilguma termiņš EIB darbiniekiem, ja viņi iesniedz prasības par minētās iestādes izdotā, viņiem nelabvēlīga tiesību akta atcelšanu (pārskatīšanas sprieduma 39. punkts).

67 Konkrētajā gadījumā starp lietas dalībniekiem nav strīda par to, ka noilguma termiņa prasības celšanai, kas vērsta pret paziņojumiem par 2010. gada februāra algu, ciktāl tajos ir ietverti apstrīdētie lēmumi, sākums ir pirmdiena, 2010. gada 15. februāris, proti, pirmā darba diena pēc dienas, kad attiecīgie paziņojumi tika ievietoti EIB informācijas sistēmā *Peoplesoft*, proti, 2010. gada 13. februārī. Patiešām, kā apgalvo prasītāji, tikai 2010. gada 15. februārī viņiem bija iespēja iepazīties ar viņu paziņojumu par 2010. gada februāra algu saturu.

68 Prasītāju prasība šajā lietā Civildienesta tiesā tika saņemta elektroniski tās elektroniskā pasta sistēmā 2010. gada 26. maijā pulksten 00:00, proti, trīs mēnešus un vienpadsmit dienas pēc dienas, kad prasītājiem bija iespēja iepazīties ar attiecīgo paziņojumu par algu saturu.

69 Attiecībā uz šīs lietas konkrētajiem apstākļiem, kuri ir jāņem vērā, lai izvērtētu, vai attiecīgā prasība tika celta saprātīgā termiņā, pirmkārt, ir jāatgādina, ka prasītāji apstrīd viņu paziņojumos par 2010. gada februāra algu norādītos lēmumus un izņēmuma kārtā izvirza pārējas regulējuma, kā arī vienošanās protokola prettiesiskumu. Šajā lietā ietvertie juridiskie jautājumi skar ne tikai prasītāju tiesības un pienākumus, bet arī, plašāk, EIB pensiju režīma reformas noteikumus un principus, kam var būt nopietna ietekme uz attiecīgā pensiju režīma finansējumu un darbību. Turklāt, tā kā šī lieta skar arī vairākus EIB pensiju plāna reformas aspektus, tā ir visnotaļ sarežģīta.

70 Otrkārt, kā jau ir konstatējusi Civildienesta tiesa atceltajā rīkojumā (12., 17. un 21. punkts), no lietas materiāliem izriet, ka attiecīgais prasības pieteikums tika nosūtīts elektroniski 2010. gada 25. maijā pulksten 23:59 un tika saņemts Civildienesta tiesas kancelejas elektroniskajā adresē 2010. gada 26. maijā pulksten 00:00 un ka, to iesniedzot, prasītājiem bija zināms par šī sprieduma 65. punktā minēto judikatūru. Turklāt pēc Civildienesta tiesas paziņojuma saistībā ar šīs lietas iekļaušanu reģistrā saņemšanas prasītāji, konstatējot, ka šajā paziņojumā kā minētās lietas pamatā esošā prasības pieteikuma iesniegšanas datums ir norādīts 2010. gada 26. maijs, lūdza Civildienesta tiesas kancelejai veikt attiecīgā datuma maiņu uz 2010. gada 25. maiju, un tas norāda uz prasītāju vēlmi iesniegt attiecīgo prasības pieteikumu termiņā, ko viņi uzskata par "saprātīgu termiņu" atbilstoši minētajai judikatūrai.

71 Ņemot vērā, no vienas puses, konkrētos apstākļus, kas norādīti šī sprieduma iepriekšējos punktos, un, no otras puses, judikatūru, kas par labu prasītājiem norāda uz spēcīgas prezumpcijas esamību attiecībā uz triju mēnešu indikatīvā noilguma termiņa saprātīgo raksturu (skat. šajā nozīmē ģenerāladvokāta P. Mengoci [*P. Mengozzi*] viedokli lietā *Réexamen Arango Jaramillo* u.c./EIB, C-334/12 RX-II, EU:C:2012:733, 49. punkts; spriedumu, 2001. gada 23. februāris, *De Nicola*/EIB, T-7/98, T-208/98 un T-109/99, EU:T:2001:69, 101. un 107. punkts, un rīkojumu, 2002. gada 6. decembris, *D*/EIB, T-275/02 R, EU:T:2002:306, 33. punkts; tāpat skat. šī sprieduma 65. punktu), kurš pagarināts vēl par desmit dienām attāluma dēļ, prasītāju šajā lietā iesniegtais prasības pieteikums triju mēnešu un 11 dienu termiņā ir jāuzskata par saprātīgā termiņā iesniegtu prasības pieteikumu.

72 Šajā sakarā ir jāprecizē, ka triju mēnešu noilguma termiņš prasības celšanai, kas izriet no šī sprieduma 65. punktā minētās judikatūras, kurš pagarināts vēl par desmit dienām attāluma dēļ, nav piemērojams kā noilguma termiņš, bet var būt tikai atbilstošs salīdzinājuma kritērijs. Tāpat ir jākonstatē, ka EIB nav norādījusi nevienu argumentu, lai pierādītu, ka attiecīgā noilguma termiņa pārsniegums par vienu dienu (proti, par dažām sekundēm naktī no 2010. gada 25. uz 26. maiju) būtu pietiekams pamats, lai attiecīgais noilguma termiņš vairs nevarētu tikt uzskatīts par "saprātīgu" tādā nozīmē, ka šī atšķirība tiešām varētu apdraudēt tiesiskās drošības prasību, kas paredz, ka pēc noteikta termiņa beigām Savienības iestāžu pieņemtie tiesību akti kļūst galīgi.

73 Turpretī EIB šajā sakarā uzskata, ka katra triju mēnešu termiņa neievērošana būtu jāpamato, ka kritēriji saistībā ar lietā ietverto problēmu, kā arī attiecīgās lietas sarežģītība liecinot par to, ka būtu piemērojams triju mēnešu un desmit dienu "maksimālais" noilguma termiņš, ka prasītāji neesot pamatojuši garāku noilguma termiņa piemērošanu nekā minētais un ka šajā lietā šāda trīs mēnešu un

desmit dienu noilguma termiņa piemērošana arī būtu ļāvusi prasītājiem pienācīgi sagatavot prasību, neapdraudot viņu tiesības uz efektīvu aizsardzību tiesā. Ņemot vērā iepriekšējos punktos norādītos apsvērumus, šie argumenti ir jānoraida.

74 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, šī prasība ir jāatzīst par pieņemamu.

[..]

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (otrā palāta)

nospriež:

1) prasību noraidīt;

2) *Oscar Orlando Arango Jaramillo* un citi Eiropas Investīciju bankas (EIB) darbinieki, kuru uzvārdi ir ietverti pielikumā, atlīdzina šajā tiesvedībā radušos tiesāšanās izdevumus;

3) EIB atlīdzina tiesāšanās izdevumus, kas radušies lietās F-34/10, T-234/11 P un T-234/11 P RENV-RX.

Prek Buttigieg Costeira

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2017. gada 13. decembrī.

[Paraksti]